

INTEREŠU KONFLIKTU PĀRVALDĪBAS POLITIKAS KOPSAVILKUMS

2024. gada 15. maijā Luminor Bank AS padome apstiprināja Interesešu konfliktu pārvaldības politiku (turpmāk tekstā - "Politika"), kas nosaka prasības Luminor Interesešu konfliktu identificēšanai, novēršanai un pārvaldībai saistībā ar Darbiniekiem, Vadības struktūrām, struktūrvienībām, trešajām personām, komercdarbību, tostarp aizdevumu izsniegšanu, Ieguldījumu un/vai Ieguldījumu blakuspakalpojumu sniegšanu, Pensiju plānu pārvaldīšanas pakalpojumu sniegšanu. Politikas un saistīto iekšējo noteikumu neievērošana ir pārkāpums, par ko var tikt piemērotas disciplināras vai juridiskas sankcijas un sodi saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

DEFINĪCIJAS

Aktīvu pārvaldības meitas sabiedrība - Luminor Pensions AS (ieskaitot visas tās filiāles, kas reģistrētas Igaunijā un ārpus tās), Luminor Asset Management IPAS un Luminor Latvijas atklātais pensiju fonds AS (ieskaitot visas to filiāles, kas reģistrētas Latvijā un ārpus tās) un UAB Luminor Investīciju valdymas (ieskaitot visas tā filiāles, kas reģistrētas Lietuvā un ārpus tās).

Ārējās saistības - Darbinieka darbs vai uzdevums ārpus Luminor neatkarīgi no tā, vai darbs vai uzdevums ir vai nav atalgots. Ārējās saistības ietver, bet neaprobežojas ar:

- nodarbinātību ārpus Luminor,
- Darbinieka paša uzņēmējdarbību,
- pašnodarbinātību,
- konsultāciju vai citu pakalpojumu līgumus ārpus Luminor (tostarp intelektuālā īpašuma un autoratlīdzības līgumus),
- īpašuma tiesībām uz vismaz 10 procentiem no juridiskās personas akcijām,
- valdes, padomes vai juridiskās personas (tostarp uzņēmumu, dzīvokļu īpašnieku biedrību, sporta/izglītības organizāciju u.c.) vadītāja amata ieņemšanu,
- pilnvarojumu pārstāvēt juridisku vai fizisku personu (kas veic komercdarbību) vai rīkoties tās vārdā ārpus Luminor,
- ārējos intelektuālā īpašuma un autoratlīdzības līgumus,
- iesaisti politiskajās partijās vai citas politiskas attiecības, kas var būt pretrunā ar Luminor interesēm.

Banka - Luminor Bank AS (ieskaitot visas tās filiāles Igaunijā un ārpus tās).

Darbinieks - persona, kas ir darba tiesiskajās attiecībās ar Luminor grupas sabiedrību (ieskaitot visus vadības struktūru (padomes, valdes un līdzīgas struktūras, kas izveidotas saskaņā ar piemērojamiem uzņēmējdarbības tiesību aktiem) locekļus.

Darbības atbilstības funkcija - 2. līmeņa kontroles funkcija Bankā vai Meitas sabiedrībās.

Ekonomiskā interese – Darbinieka vai Saistītās personas finansiāla ieinteresētība. Tā ietver akcijas, īpašumtiesības un daļību, finanšu līdzdaļību un citas ekonomiskās intereses juridiskajās personās, intelektuālā īpašuma tiesības, kredīta produktus, ko Luminor ir piešķīris Darbiniekiem vai ar tiem Saistītām personām, finanšu saistības ar citām trešajām personām, vadības amatu juridiskajā personā, bezpeļņas organizācijā vai asociācijā, vai citu finansiālu labumu.

Ieguldījumu un/vai Ieguldījumu blakuspakalpojums - ieguldījumu un/vai ieguldījumu blakuspakalpojums, ko Banka sniedz Klientiem un kas attiecas vismaz uz darījumiem ar finanšu instrumentiem, kuri noslēgti, veicot darījumus savā vārdā, un Klienta rīkojumu pakalpojumu sniegšanu, kas saistīti ar Klienta rīkojumu pieņemšanu, nodošanu un izpildi, Klienta finanšu instrumentu un ieguldījumiem paredzēto līdzekļu glabāšanu. Šī definīcija attiecas arī uz portfeļa pārvaldības pakalpojumu, jo šis pakalpojums ir saistīts ar lēmumu pieņemšanu par darījumu veikšanu un darījumu slēgšanu ar finanšu instrumentiem Klienta vārdā un uzdevumā. Tas attiecas arī uz informācijas sniegšanu par ieguldījumu pakalpojumiem, pēc kā Klients var pieņemt lēmumu par darījumu, pamatojoties uz sniegto informāciju, un veikt darījumu vēlāk (pēc saviem ieskatiem).

Ieguldījumu pētījums - dažādu finanšu instrumentu darbības analīze, kas tieši vai netieši piedāvā vai iesaka ieguldījumu stratēģiju attiecībā uz vienu vai vairākiem finanšu instrumentiem vai to emitentiem un kas ir paredzēta Luminor Klientiem vai plašai sabiedrībai.

Interesešu konflikts - situācija, kurā dažādu pušu intereses ir vai varētu būt pretrunā. Tas ietver faktiskos, iespējamus un šķietamos interesešu konfliktus.

Klients - fiziska vai juridiska persona, kurai Luminor sniedz vai plāno sniegt finanšu pakalpojumus.

Luminor - Luminor Bank AS (ieskaitot visas tās filiāles, kas reģistrētas Igaunijā un ārpus tās) un visas tās meitas sabiedrības, kas reģistrētas Igaunijā un ārpus tās (ieskaitot visas šādu meitas sabiedrību filiāles, kas reģistrētas Igaunijā un ārpus tās).

Meitas sabiedrība - jebkura sabiedrība, ko tieši vai netieši kontrolē Luminor Bank AS vai Luminor Holding AS.

Padome - Luminor Bank AS Padome.

Pensiju plāns - 2. un/vai 3. līmeņa pensiju plāni, ko pārvalda vai administrē Aktīvu pārvaldības meitas sabiedrība. Politikas kontekstā attiecīgajās daļās tiek uzskatīts arī par Klientu.

Produkta īpašnieks - nodaļas vadītājs, struktūrvienības vadītājs vai komandas vadītājs, kurš ir pilnībā atbildīgs par konkrēta procesa vai produkta darbību, īstenojot visus tā mērķus un normatīvo aktu prasības.

Saistītā persona - persona, kas ar Darbinieku ir radniecīgi vai cieši saistīta:

1. Personas, kas ir radniecīgi saistītas ar Darbinieku, ir jebkura no šādām personām:

- Darbinieka laulātais vai partneris, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem tiek uzskatīts par līdzvērtīgu laulātajam;
- Darbinieka apgādībā esošs bērns vai audzibērnis saskaņā ar valsts tiesību aktiem;
- jebkurš cits radnieks, kas dzīvo vienā māsainiecībā ar Darbinieku.

- Ar Darbinieku cieši saistītas personas ir jebkura juridiska persona, trasts vai personālsabiedrība, kuras vadības vai uzraudzības pienākumus pilda Darbinieks vai ar viņu Saisītā(-ās) persona(-as), kas ir radniecīgi saistīta(-as), vai kuru tieši vai netieši kontrolē šāda persona, vai kura ir izveidota šādas personas labā, vai kuras ekonomiskās intereses būtībā ir līdzvērtīgas šādas personas interesēm.

Trešā persona - jebkura struktūra vai persona, kas piegādā produktus/pakalpojumus Luminor vai Luminor vārdā, vai potenciāli tiek apsvērtā šādai lomai. Tas ietver arī konsultantus, pakalpojumu sniedzējus vai produktu piegādātājus, apakšuzņēmējus, pārdevējus un piegādātājus.

Turētājbanka - struktūra, kurai ir piešķirtas tiesības veikt turētājbankas funkcijas un kura glabā Pensiju plānu aktīvus un veic citas funkcijas, kas tai uzticētas saskaņā ar tiesību aktiem un turētājbankas līgumu.

Vadība - Luminor Bank AS Padomes un Valdes locekļi un struktūrvienību vadītāji.

Vadības struktūra - Holdinga, Bankas vai Meitas sabiedrības Padome vai Valde.

Vadītājs - Darbinieka tiešais vadītājs.

Valde - Luminor Bank AS valde.

LOMAS UN PIENĀKUMI INTEREŠU KONFLIKTA PĀRVALDĪBĀ

Visiem Luminor Darbiniekiem, kā arī Luminor Vadībai to vadības un uzraudzības amatos, īpašām struktūrām un struktūrvienībām Interesu konflikta pārvaldībā ir skaidri definētas lomas un pienākumi.

Padome ir atbildīga par:

- Politikas apstiprināšanu un Politikas ieviešanas pārraudzību;
- lēmumu pieņemšanu par ietekmes mazināšanas pasākumiem attiecībā uz konstatētiem Valdes locekļu, iekšējā audita vadītāja Interesu konflikta gadījumiem vai citiem no tā izrietošiem gadījumiem.

Valde ir atbildīga par:

- efektīvas Interesu konflikta pārvaldības kontroles sistēmas ieviešanu un uzturēšanu un Interesu konfliktu novēršanu;
- lēmumu pieņemšanu par ietekmes mazināšanas pasākumiem attiecībā uz konstatētiem Meitas sabiedrību padomes locekļu Interesu konflikta gadījumiem vai citiem no tā izrietošiem gadījumiem;
- to, lai nodrošinātu, ka Luminor pārvaldības struktūra (tostarp, izmantojot pienākumu nošķiršanu) neradītu Interesu konfliktu. Konstatējot Interesu konflikta gadījumus, nepieciešamo ietekmes mazināšanas darbību veikšanu, lai nodrošinātu Interesu konflikta pienācīgu atrisināšanu un ziņošanu.

Darbinieks ir atbildīgs par:

- godīgu, taisnīgu un profesionālu rīcību, kā arī augstu ētiskas uzvedības standartu ievērošanu, pildot savus pienākumus;
- proaktīvu visu Interesu konfliktu identificēšanu un atklāšanu;
- izvairīšanos no Interesu konfliktu rašanās, veicot savus darba pienākumus;
- Luminor un Klientu interešu prioritātes nodrošināšanu, veicot darba pienākumus, pār savām vai Saisīto personu interesēm;
- atturēšanos no lēmumu pieņemšanas, ja viņam/viņai ir vai var rasties Interesu konflikts vai ja var tikt apdraudēta viņa/viņas neatkarība, spriestspēja, objektivitāte vai spēja pildīt savus pienākumus Luminor vai attiecībā uz Klientiem;
- Politikas un citu iekšējo noteikumu par Interesu konfliktu identificēšanu, novēršanu un pārvaldību Luminor ievērošanu;
- izvairīšanos no Interesu konflikta, kas saistīts ar Darbinieku vai viņa/viņas Saisītajām personām;
- ar Darbiniekiem saistītu Interesu konfliktu izvērtēšanu no pašreizējo un iepriekšējo Ārējo saistību perspektīvas. Šis princips attiecas arī uz politisko ietekmi vai politiskajām attiecībām;
- to, lai nodrošinātu, ka ar Luminor saistītā informācija netiek izpausta, ja vien šāda informācijas apmaiņa nav nepieciešama darba pienākumu veikšanai;
- apmācību pabeigšanu par Interesu konflikta novēršanu un pārvaldību un pietiekamu zināšanu uzturēšanu šajā jomā.

Vadītājs ir atbildīgs par:

- Interesu konflikta identificēšanu, novērtēšanu un ziņošanu par visiem Interesu konfliktiem savā atbildības jomā (ieskaitot organizācijas Interesu konfliktus);
- novērtējuma un ietekmes mazināšanas rīcības plāna sagatavošanu identificētajam Interesu konfliktam;
- iepriekš konstatēto Interesu konfliktu ietekmes mazināšanas rīcības plānu izpildes uzraudzību un atjaunināšanu;
- Interesu konflikta novērtējuma un rīcības plāna Interesu konflikta ietekmes mazināšanai attiecībā uz pakļautā Darbinieka (t.sk. ar viņu Saisīto personu) personīgo Interesu konfliktu sagatavošanu kopā ar padoto Darbinieku; atbildības uzņemšanos par novērtējumu un ietekmes mazināšanas rīcības plānu;
- to, lai nodrošinātu, ka viņa/viņas padotajiem Darbiniekiem būtu pietiekamas zināšanas par Politiku un citiem attiecīgajiem iekšējiem noteikumiem, kas saistīti ar Interesu konfliktu identificēšanu, novēršanu un pārvaldību Luminor ietvaros, un ka visas darbības viņa/viņas vadītajā struktūrvienībā tiktu veiktas saskaņā ar tiem;
- ētiskas kultūras veicināšanu un rīcību, kas rādītu pienācīgu piemēru Interesu konfliktu novēršanai.

Produktu īpašnieki ir atbildīgi par:

- ar produktu saistītu Interesu konfliktu identificēšanu pirms jauna produkta vai pakalpojuma ieviešanas, jauna mērķa tirgus apstiprināšanas, izmaiņu ieviešanas esošajā produktā vai mērķa tirgū un esošā produkta vai mērķa tirgus regulāras vai speciālas (*ad hoc*) pārbaudes laikā;
- identificēto ar produktu saistīto Interesu konfliktu pārskatīšanu un novērtēšanu esošā produkta vai mērķa tirgus regulāras vai speciālas (*ad hoc*) pārbaudes laikā;
- Interesu konflikta ietekmes mazināšanas rīcības plāna sagatavošanu un nosūtīšanu Darbības atbilstības funkcijai;

- iepriekš konstatēto Interesu konfliktu ietekmes mazināšanas rīcības plānu izpildes uzraudzību un atjaunināšanu;
- ziņošanu par identificētu Interesu konfliktu Darbības atbilstības funkcijai.

Darbības atbilstības funkcija ir atbildīga par:

- iekšējo noteikumu izstrādi, uzturēšanu un ieviešanu, lai nodrošinātu atbilstošu un efektīvu iekšējās kontroles sistēmu Interesu konfliktu pārvaldībai;
- konsultāciju un atbalsta sniegšana visiem Darbiniekiem (tostarp Vadītājiem) par Interesu konfliktu;
- Interesu konflikta mazināšanas rīcības plānu, kas iesniegti atbilstības nodrošināšanai, pārskatīšanu un, ja nepieciešams, atgriezeniskās saites sniegšanu;
- kontroles pasākumu īstenošanu, lai novērtētu Politikas ieviešanu un efektivitāti un identificētu Interesu konfliktus Luminor;
- kopēja un visaptveroša Interesu konfliktu reģistra uzturēšanu visā Luminor;
- turpmākas informācijas nodrošināšanu par to, kā tiek īstenoti pieteikto Interesu konfliktu ietekmes mazināšanas pasākumi;
- Darbinieku personīgo darījumu (t.sk. ar finanšu instrumentiem), Ārējo saistību uzraudzību, lai identificētu Interesu konfliktu;
- regulāru apmācību sagatavošanu un nodrošināšanu visiem Darbiniekiem saistībā ar Interesu konfliktu pārvaldību;
- regulāriem vai speciāliem (*ad hoc*) Interesu konflikta ziņojumiem attiecīgajai Vadības struktūrai;
- Interesu konfliktu kartēšanu (eng. mapping) un tās atjaunināšanu Luminor.

VISPĀRĪGIE PRINCIPI

Luminor un Darbinieki vienmēr cenšas izvairīties no Interesu konflikta situācijām. Ja no Interesu konflikta situācijām nav iespējams izvairīties, tās ir efektīvi jāpārvalda.

Luminor un Darbiniekiem vienmēr ir jāpievērš uzmanība Interesu konfliktiem, kas var kaitēt Luminor vai Klientiem.

Saskaņā ar Politiku Interesu konflikts ietver faktisku Interesu konfliktu (t.i., Interesu konfliktu, kas ir radies), potenciālu Interesu konfliktu (t.i., Interesu konfliktu, kas var rasties, ņemot vērā konkrētus faktus un apstākļus) un šķietamu Interesu konfliktu (t.i., situāciju, kas var radīt iespaidu par Interesu konfliktu).

Vadības struktūrām un Darbiniekiem ir visaptveroša izpratne par pārvaldības kārtību, to pienākumiem, organizatoriskajām struktūrām un savlaicīgu Interesu konflikta, kas var rasties, identificēšanu.

Interesu konflikti Luminor ir jāidentificē, jānovērtē (t.sk. jānovērtē būtiskums), pēc iespējas jāsamazina vai jānovērš to ietekme un par tiem jāziņo.

Ja starp Luminor vai Darbinieku un Klientu pastāv Interesu konflikts, prioritāte ir jāpiešķir Luminor un Klienta interesēm. Situācijās, kad pakalpojuma sniegšana varētu negatīvi ietekmēt Klienta intereses un/vai ir nepieņemama Luminor, Luminor ir tiesības atteikties no šādu pakalpojumu sniegšanas.

INTEREŠU KONFLIKTU IDENTIFICĒŠANA

Visiem darbiniekiem (t.sk. Vadības struktūru locekļiem) ir proaktīvi jāidentificē Interesu konflikti visos darba procesos un jomās, tostarp veicot izmaiņu riska pārvaldības procesus.

Lai novērstu Interesu konflikta iestāšanos, Interesu konflikts ir jāidentificē, jāatklāj un jāizvērtē nekavējoties, pirms tiek pieņemts lēmums vai veikta darbība vai darījums.

Ja Interesu konflikts ir radies negaidīti, tas ir jāidentificē, jāatklāj, jānovērtē (tostarp jānovērtē būtiskums), pēc iespējas jāsamazina tā ietekme un par to jāziņo tūlīt pēc identificēšanas.

Luminor Interesu konflikti var rasties starp (saraksts nav izsmeļošs):

- Luminor un Darbinieku(-iem) un/vai ar to/tiem Saistīto personu;
- Luminor un Klientu(-iem);
- Darbinieku un Klientu;
- dažādiem Luminor Klientiem Luminor sakarā ar pakalpojumu sniegšanu, tostarp Pensiju plāniem;
- dažādām Luminor struktūrvienībām vai funkcijām;
- dažādām Luminor struktūrvienībām vai Darbiniekiem un Meitas sabiedrībām;
- Luminor un Luminor akcionāru(-iem);
- Luminor un Trešo(-ajām) personu(-ām);
- Luminor un citām fiziskām un juridiskām personām, kas ir tieši vai netieši saistītas ar Luminor (piem., tās Meitas sabiedrībām).

Interesu konfliktu avoti var būt personīgi, organizācijas, ar produktu, pakalpojumiem saistīti vai citi. Identificējot un izvērtējot Interesu konfliktu, Darbiniekiem (tostarp Vadītājiem) ir jāņem vērā vismaz šādas intereses (saraksts nav izsmeļošs):

1. Darbinieka vai ar viņu Saistītās(-o) personas(-u) ekonomiskās intereses;
2. Darbinieka vai ar viņu Saistītās(-o) personas(-u) personiskais ieguvums (naudas vai nemonētārais labums);
3. Darbinieka vai ar viņu Saistītās(-o) personas(-u) Ārējās saistības;
4. Darbinieka iepriekšējās Ārējās saistības nesena pagātnē (3 gadi);
5. Vadības struktūru locekļu iepriekšējās Ārējās saistības un Ekonomiskās intereses nesena pagātnē (5 gadi);
6. Darbinieka personiskās vai profesionālās attiecības ar Luminor akcionāriem;
7. Darbinieka personiskās vai profesionālās attiecības ar citiem Darbiniekiem;
8. Darbinieka iesaistīšanās iekšējās lēmumu pieņemšanas struktūrās (piem., Vadības struktūrās, komitejās) balsstiesīga locekļa, locekļa bez balsstiesībām vai cita dalībnieka statusā;
9. Darbinieka pienākumu uzņemšanās citā(-ās) Luminor struktūrvienībā(-ās) (t.sk. Vadības struktūrās);

10. Darbinieks pieņem vai sniedz dāvanu un/vai piedalās pasākumā, ko piedāvā Klients vai Trešā persona;
11. Luminor vai Darbinieks var gūt finansiālu labumu vai izvairīties no finansiāliem zaudējumiem uz Klienta rēķina;
12. Luminor vai Darbinieks ir ieinteresēts Klientam sniegtā pakalpojuma vai Klienta vārdā veiktā darījuma rezultātā, kas atšķiras no Klienta ieinteresētības šajā rezultātā;
13. Luminor vai Darbiniekam ir finansiāls vai cits stimuls, lai aizstāvētu kāda Klienta vai Klientu grupas intereses pār cita Klienta interesēm;
14. Luminor un Darbinieks veic tāda paša veida uzņēmējdarbību kā Klients;
15. Luminor vai Darbinieks saņem vai saņems pamudinājumu saistībā ar Klientam sniegto pakalpojumu naudas vai nemonētāru labumu vai pakalpojumu veidā no trešajām personām (nevis Klientiem);
16. Darbiniekam piemērojamās atalgojuma vai veicināšanas shēmas, ko Darbiniekam piemēro Luminor vai trešās personas;
17. Luminor mērķi, tostarp dažādu Luminor struktūrvienību mērķi;
18. Luminor pārvaldības struktūra;
19. Banka, kas darbojas kā Luminor Aktīvu pārvaldības meitas sabiedrību pārvaldīto Pensiju plānu vai citu aktīvu pārvaldīšanas struktūru pārvaldīto pensiju plānu Turētājbanka;
20. citas intereses, kas neietilpst iepriekš minētajos aprakstos un kas var radīt konfliktsituācijas.

INTEREŠU KONFLIKTA ATKLĀŠANA

Darbiniekam (t.sk. Vadītājam) ir nekavējoties jāatklāj savam Vadītājam visi identificētie personīgie un citi Interesu konflikti (t.sk. organizācijas, ar produktu saistītie) viņa/viņas atbildības jomā.

Gadījumā, ja Darbinieks konstatē Interesu konfliktu, kas nav viņa/viņas atbildības jomā (piem., organizācijas), viņam/viņai par to jāinformē savs Vadītājs, lai noteiktu potenciālo atbildīgo personu, kurai būtu jāizvērtē un jāpārvalda Interesu konflikts. Vadītājam jādara viss iespējams, lai piešķirtu attiecīgo atbildīgo personu.

Ja Interesu konflikts ir saistīts ar Darbinieka Vadītāju, Darbiniekam (t.sk. Vadītājam) par to nepastarpināti ir jāinformē Darbības atbilstības funkcija. Ja Interesu konflikts ir saistīts ar pārvaldības struktūru, par to ir jāinformē Darbības atbilstības funkcija.

Darbības atbilstības funkcija informē Valdi vai Meitas sabiedrības valdi par visiem identificētajiem Interesu konfliktiem, kas saistīti ar pārvaldības struktūru, un attiecīgā valde veic atbilstošus pasākumus Interesu konflikta pārvaldībai.

VISPĀRĪGI PASĀKUMI UN PASĀKUMI INTEREŠU KONFLIKTA NOVĒRŠANAI UN PĀRVALDĪBAI

Luminor ir izstrādājis iekšējos noteikumus, lai novērstu Interesu konfliktu, veicot uzņēmējdarbību un sniedzot finanšu pakalpojumus Klientiem.

Lai nodrošinātu Interesu konfliktu pārvaldības efektivitāti, ir jāievieš šādi pasākumi un līdzekļi interešu konfliktu novēršanai:

- **Uzņēmējdarbības prakses** prasības, kas ietver prasības par ētiskām uzņēmējdarbības attiecībām, kukuļošanas apkarošanu un korupcijas novēršanu (tostarp rīcību attiecībā uz dāvanām un pasākumiem);
- **Konfidencialitātes principi**, lai nodrošinātu, ka Luminor Darbinieki neapmainās ar informāciju, kas saistīta ar Luminor pakalpojumiem, ja vien šāda apmaiņa nav nepieciešama darba pienākumu veikšanai;
- **Pārvaldības pasākumi**, kas ievieš korporatīvās pārvaldības principus un noteikumus, tostarp pienākumu nošķiršanu, organizatorisko struktūru un pakļautību, definējot funkcijas, kā arī to uzdevumus un pienākumus, lai Luminor darbība tiktu vadīta pareizi un rentabli Luminor, Klientu, akcionāru un Darbinieku interesēs. Tas ietver arī Luminor Vadības struktūru, tostarp komiteju, izveidi, pilnvaras, lēmumu pieņemšanu, darba procedūras un darbību, lai identificētu, novērtētu un pārvaldītu Interesu konflikta situācijas un saglabātu Luminor funkciju neatkarību;
- Darbinieku (tostarp potenciālo Darbinieku) un Trešo personu **piemērotības novērtēšana un iepriekšējās pieredzes pārbaudes procesi**, lai savlaicīgi identificētu Interesu konflikta situācijas, kas varētu būt pretrunā Luminor vai Luminor Klientu interesēm;
- **Atalgojuma principi**, lai nodrošinātu, ka atalgojums neapdraud Darbinieku objektivitāti darba pienākumu veikšanas gaitā, nekaitē Klientiem un (vai) nepieļauj Darbinieku vai Luminor interešu prioritātes noteikšanu pār Klientu interesēm;
- **Trešo personu pārvaldības** (tostarp iepirkumu) prasības, lai īstenotu visu produktu un pakalpojumu iegādi un Trešo personu padziļinātu izpēti, kas nepieciešama apmierinošām darbībām, pārredzamā, savlaicīgā, efektīvā un lietderīgā veidā, pienācīgi ņemot vērā vietējo un starptautisko iepirkumu labāko praksi un saskaņā ar likumiem un citiem normatīvajiem aktiem;
- **Iekšējās informācijas pārvaldības** principi, lai noteiktu skaidrus procesus, strādājot ar iekšējo informāciju (tostarp informācijas barjeras) un veicot personiskus darījumus (tostarp ar finanšu instrumentiem);
- **Interesu konflikta riska pārvaldības ieradumi**, lai identificētu Interesu konfliktus, kas izriet no Ārējām saistībām un Darbinieku un ar tiem Saistīto personu ekonomiskajām interesēm, un mazinātu to ietekmi;
- **Produktu pārvaldības principi**, lai nodrošinātu, ka tiek ņemtas vērā Klientu intereses, mērķi un īpašības, lai izvairītos no iespējama kaitējuma Klientiem, kā arī lai identificētu interešu konfliktus un mazinātu to ietekmi;
- **Ierobežojumi un informācijas atklāšana par maksājumiem**, jebkādas maksas vai komisijas maksas saņemšanu vai nemonētāru labuma (t.i., pamudinājumu) sniegšanu vai saņemšanu, ko Luminor saņem no vai sniedz trešajām personām saistībā ar Ieguldījumu un/vai Ieguldījumu blakuspakalpojumu sniegšanu Klientiem;

- Bankas radīto un/vai izplatīto **Ieguldījumu un/vai Ieguldījumu blakuspakalpojumu pārvaldības un pārraudzības** process, lai nodrošinātu atbilstību ES un vietējos normatīvajos aktos noteiktajām prasībām saskaņā ar MiFID II direktīvu par produktu pārvaldību un pārraudzību, kas attiecas uz ieguldījumu produktu izstrādātājiem un izplatītājiem;
- **Kredītu lēmumu pieņemšanas principi**, lai nodrošinātu, ka kredītu lēmumu pieņēmēju pieņemtie lēmumi ir objektīvi un taisnīgi un tos negatīvi neietekmē Interesu konflikts. Turklāt šie principi reglamentē Interesu konflikta novēršanu saistībā ar aizdevumiem un citiem darījumiem ar Vadības struktūras locekļiem un ar tiem Saistītajām personām.

PAPILDU PASĀKUMI UN LĪDZEKĻI INTEREŠU KONFLIKTU NOVĒRŠANAI UN PĀRVALDĪBAI, SNIEDZOT IEGULDĪJUMU UN/VAI IEGULDĪJUMU BLAKUSPAKALPOJUMUS

Interesu konfliktu identificēšana

Izvērtējot Interesu konfliktu, kas var rasties, sniedzot Ieguldījumu un/vai Ieguldījumu blakuspakalpojumus, Darbiniekiem ir kā minimums jāizvērtē, vai nepastāv intereses vai apstākļi, kas norādīti iepriekš sadaļas "Interesu konfliktu identificēšana" 11.-15. punktā, un situācijas, kas izklāstītas sadaļā "Interesu konflikta situācijas, sniedzot Ieguldījumu un/vai Ieguldījumu blakuspakalpojumus" turpmāk tekstā.

Interesu konflikta situācijas, sniedzot Ieguldījumu un/vai Ieguldījumu blakuspakalpojumus

Situācijas, kurās var rasties ar Luminor saistīti Interesu konflikti, ja Luminor vada tirgus darījumu, un kurām jāpievērš īpaša uzmanība (saraksts nav izsmelošs):

1. Luminor vai tā Darbinieks noslēdz vai plāno noslēgt darījumu, kas saistīts ar finanšu instrumentu, un tajā pašā laikā tiek saņemts vai izpildīts Klienta rīkojums saistībā ar to pašu finanšu instrumentu (dublēšana (*shadowing*));
2. Klientu rīkojumi saistībā ar Luminor emitētajiem finanšu instrumentiem ir izpildes procesā;
3. Klientu rīkojumi ir izpildes procesā attiecībā uz tādu finanšu instrumentu pirkšanu vai pārdošanu, kurus Luminor publiski vai nepubliski izplata vai kuri ietilpst Luminor tirdzniecības portfeli (tirdzniecība uz sava rēķina);
4. Luminor nodarbojas ar savu vai Luminor grupas sabiedrību emitēto finanšu instrumentu izvietošanu saviem Klientiem;
5. Viena Luminor struktūrvienība (piem., kase) iegādājas finanšu instrumentus šo instrumentu izvietošanas, ko organizē cita Luminor struktūrvienība, ietvaros;
6. Luminor emitē parāda vērtspapīrus Klientam, kurš plāno izmantot emisijas rezultātā iegūtos ieņēmumus, lai atmaksātu Luminor šim Klientam izsniegto kredītu;
7. Luminor vai tā Darbinieki saņem finansiālus vai citus stimulus, kas ietekmē viņu rīcību tā, ka Klients vai Klientu grupa iegūst prioritāti pār citiem Klientiem;
8. Luminor saņem naudas vai nemonētāros labumus no trešajām personām vai sniedz naudas vai nemonētāros labumus trešajām personām saistībā ar Klientam sniegtajiem Ieguldījumu un/vai Ieguldījumu blakuspakalpojumiem;
9. Struktūrvienība, kas veic Ieguldījumu pētījumus, vai Luminor piesaisītā Trešā persona, kas veic Ieguldījumu pētījumus, ir saistīta un darbojas kopā ar struktūrvienību, kas sniedz Ieguldījumu konsultācijas un (vai) citus Ieguldījumu un/vai Ieguldījumu blakuspakalpojumus;
10. Luminor piedāvā Klientiem Ieguldījumu konsultācijas par finanšu instrumentiem un vienlaikus ir noslēdzis jebkāda veida līgumu ar finanšu instrumentu emitentu, kas var ierobežot Luminor spēju formulēt objektīvu un citādi atbilstošu Ieguldījumu konsultāciju;
11. Ieguldījumu un/vai Ieguldījumu blakuspakalpojumi tiek sniegti vairākiem Luminor Klientiem ar konfliktējošām interesēm;
12. Klients pērk Luminor finanšu instrumentus, lai ierobežotu finanšu riskus, kas izriet no Luminor kreditēšanas un finansēšanas pakalpojumiem.

Luminor veic finanšu instrumentu tirdzniecību uz sava rēķina. Šajā gadījumā Luminor cenšas gūt maksimālu peļņu no pozīcijām, kas var būt teorētisks Interesu konflikts starp šāda veida uzņēmējdarbību un Klientiem, kuri noslēdz darījumus ar Luminor. Šāda veida situācijas aptver gadījumus, kad Luminor noslēdz atvasināto finanšu instrumentu darījumus ar Klientiem vai pārdod savus finanšu instrumentus Klientiem tādā veidā ierobežojot risku ar citiem darījuma partneriem. Tas rada situāciju, kurā Luminor un Klienta intereses ir pretrunā, jo darījuma rezultāts Klientam nozīmē pretēju rezultātu Luminor. Jo lielāka ir Luminor finanšu instrumentu darījumu uz sava rēķina un no tiem gūto ieņēmumu daļa, jo lielāks ir Interesu konflikta risks. Luminor nonāk Interesu konflikta situācijā arī tad, ja tas nosaka ar Klientu noslēgtā darījuma cenu pēc saviem ieskatiem, nevis pamatojoties uz objektīviem tirgus datiem, un ja laika starpība starp darījumu, kas noslēgts ar Klientu, un darījumu, kas noslēgts Luminor riska ierobežošanas nolūkā (ja tāds ir), var radīt Luminor papildu finansiālu ieguvumu no cenu starpības laika posmā; tādēļ Luminor savā darbībā cenšas maksimāli izvairīties no pēdējām divām situācijām.

Situācijas, kurās var rasties Interesu konflikti, sagatavojot Ieguldījumu pētījumu, ir šādas (saraksts nav izsmelošs):

- Luminor Klienti cenšas emitēt savus finanšu instrumentus par visaugstāko iespējamo cenu;
- Luminor darbojas kā finanšu instrumentu strukturētājs un (vai) izplatītājs Ieguldījumu pētījuma ietvaros;
- Ieguldījumu pētījums netiek izplatīts tirgū kontrolētā veidā, piem., persona, kas saņem Ieguldījumu pētījuma rezultātus agrāk par visiem pārējiem, var rīkoties, pirms sniegtā informācija ietekmē finanšu instrumenta cenu;
- Ieguldījumu pētījuma rezultātā Klientam tiek sniegts ieteikums vai piedāvāta ieguldījumu stratēģija attiecībā uz finanšu instrumentiem, kurus ieteikuma sniegšanas brīdī pārvalda, izplata vai darījumos izmanto Luminor vai personas, kas sniedz ieteikumu.

Situācijas, kurās var rasties Interesu konflikti, ja Luminor glabā finanšu instrumentus Klientiem un saņem informāciju par Klienta turējumiem, kad:

- Luminor darbojas uz sava rēķina;
- Darbinieki veic personiskus darījumus ar finanšu instrumentiem;

- viena un tā pati struktūrvienība sniedz pakalpojumus, kas saistīti gan ar finanšu instrumentu glabāšanu klientiem, gan Pensiju plāniem, gan saistībā ar pašas Bankas finanšu instrumentiem.

Īpaši pasākumi Interesu konfliktu novēršanai un pārvaldībai, sniedzot Ieguldījumu un/vai Ieguldījumu blakuspakalpojumus

Pienākumu nodalīšana un konfidencialitāte

Lai novērstu Interesu konfliktus, Ieguldījumu un/vai Ieguldījumu blakuspakalpojumus sniedošo Darbinieku funkcijas ir nodalītas, un šiem Darbiniekiem ir aizliegts apmainīties ar konfidenciālu un/vai stingri konfidenciālu informāciju, kas saistīta ar Klientiem sniegtajiem Ieguldījumu un/vai Ieguldījumu blakuspakalpojumiem, ja šāda informācijas apmaiņa nav nepieciešama, lai pienācīgi sniegtu Ieguldījumu un/vai Ieguldījumu blakuspakalpojumus un/vai tā var kaitēt Klienta vai Luminor interesēm.

Darījumu veikšana savā vārdā / Klientu rīkojumu izpilde

Darbinieki nedrīkst slēgt vai ieteikt finanšu instrumentu pirkšanas vai pārdošanas darījumus, kuru vienīgais mērķis ir iegūt komisijas maksu vai citu finansiālu labumu, neņemot vērā Klienta intereses. Tas nenozīmē, ka Luminor nav tiesību slēgt darījumus ar Klientiem kā darījuma partnerim. Ja Luminor ir darījumu partneris atvasināto finanšu instrumentu darījumā ar Klientu, ir jāveic papildu piesardzības pasākumi, lai pārvaldītu Interesu konflikta situācijas. Galvenie piesardzības pasākumi ir šādi:

Luminor tirgus risks ir jāpārvalda, noslēdzot spoguļdarījumus pilnā ar Klientiem noslēgto atvasināto finanšu instrumentu darījumu apjomā vai izmantojot citus pasākumus, lai pilnībā ierobežotu riskus, kas izriet no Klientu darījumiem, kā arī noslēdzot šāda veida riska ierobežošanas darījumus ar ārpus Luminor esošām struktūrām. Tikai tad, ja Luminor nav nenodrošinātu pozīciju, ar Klientu noslēgtā atvasinātā finanšu instrumentu darījuma rezultāts Luminor būs nenozīmīgs un Luminor intereses saistībā ar darījumu, kas noslēgts ar Klientu, nebūs pretrunā ar Klienta interesēm.

Izpildot Klienta rīkojumus, Luminor slēdz atvasināto finanšu instrumentu darījumus ar Klientu, veicot darījumus uz sava rēķina. Šādi rīkojoties, Luminor ir jāpārliecinās, ka pamatā esošais darījums tiek veikts uz Klientam vislabākajiem nosacījumiem, kas nozīmē, ka Klients iegūs vislabāko iespējamo rezultātu. Šim nolūkam Luminor pirms Klienta rīkojuma izpildes, veicot darījumus uz sava rēķina, izvērtēs un salīdzinās rezultātus, ko Klients iegūtu, izpildot rīkojumu katrā no iespējamajām izpildes vietām, kā arī komisijas maksu un citas Luminor izmaksas, kas rastos, izpildot Klienta rīkojumu katrā no iespējamajām izpildes vietām.

Darbiniekam nav tiesību noslēgt darījumu Luminor vārdā un uz Luminor rēķina un personīgi uz sava rēķina, ja saņemts Klienta rīkojums par to pašu finanšu instrumentu, līdz brīdim, kad Klienta rīkojums ir izpildīts. No dažādiem Klientiem saņemtie rīkojumi jāizpilda prioritārā secībā atbilstoši Klienta rīkojuma saņemšanas laikam un datumam, t.i., vispirms tiek izpildīti rīkojumi, kas saņemti agrāk.

Gadījumos, kad tiek veikti vai saņemti maksājumi no trešajām personām par Ieguldījumu un/vai Ieguldījumu blakuspakalpojumiem, interešu konfliktu pārvaldības pasākumi ir izklāstīti pamudinājumu pārvaldības procedūrā.

Ieguldījumu pētījumi

Lai izvairītos no Interesu konfliktiem, sagatavojot Ieguldījumu pētījumus, jāievēro šādas prasības:

Luminor, Darbiniekiem un citām personām, kas piedalās Ieguldījumu pētījumu sagatavošanā, ir aizliegts Luminor vai trešās personas vārdā veikt personiskus darījumus vai tirdzniecību ar finanšu instrumentiem, uz kuriem attiecas Ieguldījumu pētījums, vai ar citiem saistītiem finanšu instrumentiem, ja šīm personām ir zināms iespējamais Ieguldījumu pētījuma publicēšanas laiks vai tās saturs, kas nav publiski zināms vai nav pieejams Klientiem. Šeit noteiktais aizliegums ir spēkā līdz brīdim, kad Ieguldījumu pētījuma saņēmējiem ir reāla piekļuve Ieguldījumu pētījumam.

Darbiniekiem un citām personām, kas piedalās Ieguldījumu pētījuma sagatavošanā, ir aizliegts veikt personīgos darījumus ar Ieguldījumu pētījumā ietvertajiem finanšu instrumentiem un citiem saistītajiem finanšu instrumentiem, ja šāds darījums ir pretrunā ar esošajiem ieteikumiem, izņemot gadījumus, kad rodas ārkārtas apstākļi un ir saņemta Vadītāja vai tā pilnvarotās personas iepriekšēja rakstiska piekrišana, kā to nosaka Luminor iekšējās procedūras, kas regulē personiskos darījumus.

Darbiniekiem un citām personām, kas piedalās Ieguldījumu pētījumu sagatavošanā, ir aizliegts pieņemt jebkādas pamudinājumus no personām, kuras ir materiāli ieinteresētas Ieguldījumu pētījuma priekšmetā.

Luminor, Darbiniekiem un citām personām, kas piedalās Ieguldījumu pētījuma sagatavošanā, ir aizliegts sniegt jebkādas solījumus, ka Ieguldījumu pētījuma rezultāts būs labvēlīgs emitentam.

Ja Ieguldījumu pētījuma projektā ir iekļauts ieteikums vai finanšu instrumenta iespējamā nākotnes cena, tad emitentiem un citām personām (izņemot Darbiniekus, kas sagatavo Ieguldījumu pētījumu) nav tiesību līdz Ieguldījumu pētījuma publicēšanai iepazīties ar Ieguldījumu pētījuma projektu, lai pārbaudītu Ieguldījumu pētījuma faktisko datu pareizību, vai iepazīties ar Ieguldījumu pētījuma projektu citiem mērķiem.

Jānodrošina to Darbinieku neatkarība, kuri sagatavo Ieguldījumu pētījumu, tostarp viņu nošķiršana no citām struktūrvienībām un aizliegums ieņemt vadošus amatus uzņēmumos, par kuriem tiek veikts Ieguldījumu pētījums, vai jebkāda cita veida līdzdalība šo subjektu darbībā, kas varētu kaitēt pētījuma objektivitātei. Šim nolūkam Luminor ir jābūt tikai vienai struktūrvienībai, kas sagatavo un veic Ieguldījumu pētījumus, un tā ir jānodala no citām struktūrvienībām, kuras sniedz finanšu pakalpojumus Luminor. Citu Luminor struktūrvienību Darbinieki nedrīkst būt Luminor struktūrvienības, kas veic Ieguldījumu pētījumus, vadītāji. Kopumā ir jāveic pasākumi, lai nodrošinātu, ka Luminor struktūrvienības, kas veic Ieguldījumu pētījumus, Darbinieki strādā tikai ar Ieguldījumu pētījumu sagatavošanu un tiem nav pieejama informācija par Luminor piedāvātajiem finanšu instrumentiem, ar kuriem Luminor var veikt darījumus. Šis Luminor struktūrvienības Darbinieki nedrīkst izpaust informāciju par Ieguldījumu pētījumiem citu Luminor struktūrvienību Darbiniekiem vai apmainīties ar citas struktūrvienības informāciju, kas attiecas uz Klientiem sniegtajiem Ieguldījumu un/vai Ieguldījumu blakuspakalpojumiem vai nodomiem

sniegt šādus pakalpojumus, ja šāda apmaiņa nav nepieciešama atbilstošu pakalpojumu sniegšanai un/vai var kaitēt Klienta un Luminor interesēm.

Darbiniekiem, kas sagatavo Ieguldījumu pētījumus, jābūt fiziski nodalītiem no Darbiniekiem, kas veic citas funkcijas Ieguldījumu un/vai Ieguldījumu blakuspakalpojumu jomā.

Citi

Interesešu konfliktu pārvaldības pasākumi atsevišķu Ieguldījumu un/vai Ieguldījumu blakuspakalpojumu sniegšanas procesā ir izklāstīti atsevišķos Luminor iekšējos dokumentos, kas regulē šādu pakalpojumu sniegšanu.

Luminor sagatavo un uztur to finanšu instrumentu sarakstu, kuri var radīt Interesešu konfliktu, sniedzot Ieguldījumu un/vai Ieguldījumu blakuspakalpojumus vai slēdzot darījumus. Ar šo sarakstu ir jāiepazīstina visi Darbinieki, kas sniedz Ieguldījumu un/vai Ieguldījumu blakuspakalpojumus Klientiem vai ir tiesīgi veikt darījumus uz Luminor rēķina.

Ieguldījumu un/vai Ieguldījumu blakuspakalpojumus var sniegt tikai tad, ja Klients skaidri izsaka savu piekrišanu Ieguldījumu un/vai Ieguldījumu blakuspakalpojumu sniegšanai, ņemot vērā Interesešu konflikta apstākļus.

PAPILDU PASĀKUMI UN LĪDZEKĻI INTEREŠU KONFLIKTU NOVĒRŠANAI UN PĀRVALDĪBAI, PĀRVALDOT PENSIJU PLĀNUS

Interesešu konfliktu identificēšana

Izvērtējot Interesešu konfliktu, kas var rasties, sniedzot Pensiju plānu aktīvu pārvaldīšanas pakalpojumus un Bankas sniegtos turētājbankas pakalpojumus, Darbiniekiem kā minimums ir jāizvērtē, vai nepastāv kādas intereses vai apstākļi, kas norādīti iepriekš sadaļas "Interesešu konfliktu identificēšana" 11.-15. punktā un situācijas, kas izklāstītas sadaļā "Interesešu konflikta situācijas, pārvaldot Pensiju plānus" turpmāk tekstā.

Interesešu konflikta situācijas, pārvaldot Pensiju plānus

Situācijas, kurās var rasties Interesešu konflikti, pārvaldot Pensiju plānus un sniedzot turētājbankas pakalpojumus Pensiju plāniem, ir šādas (saraksts nav izsmelošs):

1. Aktīvu pārvaldības meitas sabiedrība veic Pensiju plānu pārvaldīšanu, un par šādu plānu Turētājbanku ir iecelta Luminor Bank AS, un kad:
  - tiek noteiktas pakalpojumu cenas (tostarp par Pensiju plānu pārvaldību);
  - tiek pieņemti ar Pensiju plānu pārvaldību saistīti lēmumi;
  - tiek izvēlētas trešās personas, kurām tiek deleģēta datu glabāšana;
  - Aktīvu pārvaldības meitas sabiedrībā tiek iecelts padomes loceklis vai valdes loceklis.
2. Banka ir iecelta par Turētājbanku un sniedz deleģētos pakalpojumus (piem., juridiskās, iekšējās kontroles funkcijas, cilvēkresursu vai IT pakalpojumus) Aktīvu pārvaldības meitas sabiedrībai.
3. Darbinieki ir uzņēmies pienākumus citā Luminor struktūrvienībā (-ās), kur viņa/viņas tiešie darba vai amata pienākumi ir saistīti ar Pensiju plānu pārvaldīšanu vai ir saistīti ar citiem pakalpojumiem, ko cita Luminor struktūrvienība sniedz Aktīvu pārvaldības meitas sabiedrībai, un/vai ja persona, darbojoties savās vai citas Luminor struktūrvienības interesēs, var pieņemt lēmumu, kas var negatīvi ietekmēt Pensiju plānu intereses.
4. Darbinieki ir personīgi ieinteresēti Pensiju plānu Turētājbankas sniegtajos pakalpojumos un aktīvu pārvaldīšanas pakalpojumos.
5. Aktīvu pārvaldības meitas sabiedrība pati vai Darbinieki ir ieinteresēti veikt ieguldījumus citas Luminor grupas sabiedrības emitētajos finanšu instrumentos tādā veidā un/vai situācijā, kas var negatīvi ietekmēt Pensiju plāna intereses.
6. Aktīvu pārvaldības meitas sabiedrības izmanto balsstiesības, kas izriet no Pensiju plānu finanšu instrumentiem. Jānodrošina, lai balsstiesības tiktu izmantotas tikai saskaņā ar attiecīgā Pensiju plāna mērķiem un politiku.
7. Aktīvu pārvaldības meitas sabiedrības integrē ilgtspējības riskus Aktīvu pārvaldības meitas sabiedrību procesos un sistēmās, tostarp iekšējās kontroles sistēmā.

Īpaši pasākumi Interēšu konfliktu novēršanai un pārvaldībai, pārvaldot Pensiju plānus

Pienākumu nodalīšana

Luminor nodrošina pienācīgu funkcionālo un hierarhisko pienākumu nodalīšanu Darbiniekiem, kuri ir atbildīgi par uzdevumiem, kas saistīti ar Pensiju plānu pārvaldīšanu un turētājbankas pakalpojumu sniegšanu.

Aktīvu pārvaldības meitas sabiedrības nodrošina, ka viens Darbinieks veic tikai vienu no šādiem pienākumiem:

- Pensiju plānu aktīvu pārvaldība un saistīto uzdevumu izpilde vai deleģēšanas izpilde;
- Darījumu ar Pensiju plāna aktīviem reģistrēšana.

Luminor Latvijas atklātais pensiju fonds AS Darbinieks nedrīkst būt citas Luminor grupas struktūrvienības Darbinieks, kas attiecīgajā Luminor grupas struktūrvienībā tieši pilda funkcijas saistībā ar Pensiju plāna aktīvu pārvaldīšanas vai turētājbankas pakalpojumu līgumu izpildi.

Luminor dara visu iespējamo, lai nodrošinātu, ka Luminor grupas iekšējās vienošanās un iecelšanas amatā negatīvi neietekmē pareizu, godprātīgu un efektīvu Pensiju plānu pārvaldību.

Luminor dara visu iespējamo, lai nodrošinātu:

1. ka Luminor grupas iekšējās saiknes un norīkojumi, kā izklāstīts iepriekš sadaļas "Interēšu konflikta situācijas, pārvaldot Pensiju plānus" sniegtā nepilnīgā interēšu konfliktu situāciju saraksta 1.-3. punktā, negatīvi neietekmē pareizu, taisnīgu un efektīvu Pensiju plānu pārvaldību;
2. neatkarību no Aktīvu pārvaldības meitas sabiedrības un to, ka Luminor darbojas Pensiju plānu un Pensiju plānu daļu turētāju interesēs;
3. ka Darbinieki, kuri ir uzņēmušies pienākumus citā Luminor struktūrvienībā, ir personīgi atbildīgi par to, lai nodrošinātu, ka viņu pienākumi tiek pildīti bez Interēšu konfliktiem attiecībā pret Aktīvu pārvaldības meitas sabiedrībām;
4. ka visus lēmumus, kas saistīti ar Bankas kā Aktīvu pārvaldības meitas sabiedrības turētājbankas darbību, pieņem pilnvaroti Darbinieki bez jebkādiem Interēšu konfliktiem.

Tehnisko sistēmu nodalīšana

Luminor nodrošina, ka tā tehniskajās sistēmās ir nodalītas turētājbankas funkcijas no Pensiju plānu pārvaldīšanas un citiem pakalpojumiem, kas var radīt Interēšu konfliktus.

Darījumu veikšana Pensiju plāna vārdā

Aktīvu pārvaldīšanas meitas sabiedrības darbiniekam, ieguldot Pensiju plāna līdzekļus, jārikojas kā gādīgam un rūpīgam saimniekam un tikai un vienīgi Pensiju plāna interesēs, kā arī jāievēro piesardzības principi, nodrošinot izstrādātās ieguldījumu politikas īstenošanu.

Darbinieks, pildot savus pienākumus, pieņemot lēmumus un veicot citas darbības, nodrošina vienlīdzīgu attieksmi pret visiem Pensiju plāniem. Darbinieks, kurš vienlaikus pieņem lēmumus, pilda pienākumus vai veic citas darbības jebkurā citā Luminor grupas struktūrvienībā, kas iesaistīta aktīvu pārvaldīšanas pakalpojumu sniegšanā, nodrošina vienlīdzīgu attieksmi pret dažādiem attiecīgās Luminor grupas struktūrvienības Pensiju plāniem.

Ņemot vērā, ka Pensiju plāni var saņemt naudas vai nemonētāros pamudinājumus, kas var radīt Interēšu konflikta situācijas risku, Aktīvu pārvaldīšanas meitas sabiedrības ir izstrādājušas pamudinājumu pārvaldības procedūru, lai nodrošinātu, ka Aktīvu pārvaldīšanas meitas sabiedrības rīkojas godīgi, taisnīgi un profesionāli, saskaņā ar Pensiju plānu klientu interesēm, izvairās no Interēšu konflikta un īsteno visus nepieciešamos pasākumus, lai identificētu Interēšu konfliktus, kas rodas saistībā ar naudas vai nemonētāro labumu saņemšanu no trešās personas vai pensiju pakalpojumu sniegšanas laikā Pensiju plāna klientam.

Turētājbankas atlase

Darbinieki, pieņemot lēmumus par Pensiju plānu Turētājbankas izvēli vai ārpalpojumu sniedzēja izvēli vai sadarbības turpināšanu, kas var ietekmēt Pensiju plānu intereses, ievēro pakalpojumu kvalitātes kritērijus (t.sk. tirgus situāciju un pakalpojumu cenas), rīkojas profesionāli, ar pienācīgu rūpību, godprātīgi un pārdomāti Pensiju plānu interesēs, kā arī dokumentē visu lēmumu pieņemšanas motivāciju.

Ja Turētājbanka vai ārpalpojumu sniedzējs ir cita Luminor grupas struktūrvienība, Aktīvu pārvaldības meitas sabiedrība:

1. identificē iespējamus Interēšu konfliktus un nosaka darbības Interēšu konfliktu pārvaldībai;
2. nodrošina, ka piederība vienai grupai ar Turētājbanku vai ārpalpojumu sniedzēju negatīvi neietekmē efektīvu un atbildīgu Pensiju plānu pārvaldību un pienācīgu pakalpojumu sniedzēja darbību.

Turklāt visas Luminor Aktīvu pārvaldības meitas sabiedrības, kas veic Pensiju plānu pārvaldības darbību, pārbauda:

1. jebkuras Aktīvu pārvaldības meitas sabiedrības un Turētājbankas neatkarības novērtējumu, ja to prasa ārējie normatīvie akti;
2. lomu un pienākumu sadalījumu starp Aktīvu pārvaldības meitas sabiedrību un Turētājbanku.
3. Aktīvu pārvaldības meitas sabiedrības un Turētājbankas iekšējo līgumu izpildi saskaņā ar normatīvo aktu prasībām, lai nodrošinātu, ka tas negatīvi neietekmē taisnīgu un efektīvu Pensiju plānu pārvaldību;
4. Turētājbankas veikto turētājbankas funkciju un deleģēto pakalpojumu izpildi.

Pārvaldības struktūras

Luminor ir jānodrošina neatkarība starp Aktīvu pārvaldības meitas sabiedrību un Banku, kas darbojas kā Aktīvu pārvaldības meitas sabiedrības turētājbanka. Neviens no Aktīvu pārvaldības meitas sabiedrības padomes locekļiem nevar būt funkcionāli vai hierarhiski atbildīgs par turētājbankas pakalpojumu sniegšanu.

Luminor Latvijas atklātais pensiju fonds AS nodrošina, ka gan minētās juridiskās personas valdē, gan padomē vismaz vienai trešdaļai no visiem locekļiem vai divām personām, atkarībā no tā, kurš no šiem diviem skaitļiem ir mazāks, nav Interesu konflikta attiecībā uz Pensiju plānu aktīvu pārvaldītāja vai Turētājbankas pārvaldes institūciju.

INTEREŠU KONFLIKTA ATKLĀŠANA KLIENTIEM

Gadījumā, ja Luminor izveidotā pārvaldība un īstenotie pasākumi, lai novērstu vai pārvaldītu Interesu konfliktus, ir nepietiekami un var negatīvi ietekmēt Klienta intereses, pirms darījuma attiecību uzsākšanas vai darījuma noslēgšanas Luminor rakstveidā atklāj Klientam vispārējo Interesu konfliktu būtību, avotus, riskus Klientam un Luminor veiktos pasākumus šo risku mazināšanai.